

UVODNE BESEDE

Androulla Vassiliou, evropska komisarka za izobraževanje, kulturo, večjezičnost in mlade v okviru evropske študije o vplivu krize na izobraževanje pravi, da so v evropskih državah težki časi za državne blagajne, vendar po njenem mnenju potrebujemo usklajen pristop na področju javnih naložb v izobraževanje in usposabljanje. Tako bosta omogočeni boljša prihodnost naših mladih ter dolgoročno trajnostna gospodarska oživitve. Če države članice ne bodo ustrezno vlagale v posodobitev izobraževanja in spretnosti, bomo zaostali za tekmeci.

Študija je objavljena na spletni strani:

[http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/147 EN.pdf](http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/147_EN.pdf).

V tej številki poročamo o dosedanjem delu društva in številnih aktivnostih ter predstavljamo iztočnice za delo ADS v naslednjem mandatu. Na kratko vas seznanjamo s sklepi 10. seje IO ADS. Objavljamo povzetek pisma asociacij, ki delujejo na področju izobraževanja odraslih, ministru dr. Jerneju Pikalu ob imenovanju za ministra za izobraževanje, znanost in šport. Na kratko poročamo o tem, da je umrl slovit britanski andragog Colin Titmus.

Dodajamo aktualna obvestila, kot so vabilo na posvet: Pravica do izobrazbe in poklicnih kvalifikacij - EU dogodki Sloveniji, vabilo za izobraževanje na temo Ekonomika in načrtovanje v nepridobitnih organizacijah in vabilo za udeležbo na 2. mednarodnem festivalu znanja in kulture starejših.

Prijetno branje.

Mag. Darja Zorko Mencin, odgovorna urednica (darja.zorko@gmail.com).

SKLEPI ZADNJE SEJE IO ADS

Izvršni odbor ADS je marca izpeljal 10. sejo, ki je zadnja v tem mandatu. Povzemamo poglobitve sklepe:

- IO ADS sprejema poročili o delu ADS za leto 2012 in za obdobje 2009-2013.
- Pri obravnavanju finančnega poslovanja društva je bilo ugotovljeno, da je za pozitivno poslovanje društva pomembna pridobitev projektov,, ki jih prek razpisov sofinancira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, saj velik del članov kljub opozorilom in večkratnim opominom ne plačuje članarine. Pomembne so tudi donacije, kot npr. del dohodnine, ki ga član namenja društvu.
- Letošnja skupščina ADS bo volilna, ker se izteče mandat predsedniku in štirim članom IO ter še štirim članom drugih organov ADS. Predvidevamo, da bo skupščina izpeljana v prvi polovici maja. Do skupščine je treba oblikovati kandidatne liste za volitve v organe ADS.
- Pred skupščino bomo organizirali strokovno srečanje z visokošolskimi učitelji, ki na visokošolskih institucijah v Sloveniji predavajo andragogiko. Na srečanje bomo povabili tudi vse organizacije, ki skrbijo za izobraževanje in spopolnjevanje andragogov in andragoških delavcev, pa tudi strokovnjake iz tujine, ki bi sodelovali prek video konference.
- IO ADS predlaga Ido Srebotnik za kandidatko za državno nagrado za izobraževanje za leto 2012, ki jo podeljuje Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

- Pred skupščino bo IO ADS razpravljala o predlogih za podelitev naziva častni član ADS; navedena sta že bila dva potencialna kandidata, to sta: Lučka Lešnik, urednica Šolskih razgledov, in dr. Dušan Savičević, profesor Univerze v Beogradu. Člani IO in drugih organov ADS so sprejeli pobudo, da se poleg imenovanja častnih članov ADS vpelje tudi podeljevanje priznanj za posebne zasluge na področju izobraževanja odraslih in andragogike in da se ta priznanja poimenuje po slovenskem pedagogu in pionirju slovenske andragogike dr. Karlu Ozvaldu ter se jih podeljuje na prireditvi, ki bi jo poimenovali 'Dnevi Karla Ozvalda'.
- Oblikuje se delovna skupina za pripravo predloga meril za podelitev tega priznanja in predlog za sestavo odbora, ki bo odločal o priznanjih. Skupina določi tudi razliko v merilih za podelitev naziva 'častni član' in podelitev priznanja Karla Ozvalda.
- Evropsko združenje za izobraževanje odraslih – EAEA ima v letošnjem letu volilno skupščino, ob tem pa organizira tudi strokovno konferenco na temo 'The European Year of Citizens 2013 - The Challenges and opportunities for Adult learning'. ADS podpira udeležbo Vide A. Mohorčič Špolar na skupščini EAEA in dogodkih ob tem, prav tako tudi njeno kandidaturo za članico IO EAEA. Realizacija tega predloga je mogoča le, če ADS pridobi sredstva iz projektov, ki bi jih sofinanciralo MIZŠ. Pripravilo bo tudi predlog za kandidaturo Zorana Jelenca za nagrado Gruntvig.
- Društvo študentov pedagogike na Filozofski fakulteti se pridruži ADS kot kolektivni član.

Priredila: mag. Darja Zorko Mencin, odgovorna urednica (darja.zorko@gmail.com).

PREDLAGAJTE KANDIDATE ZA ORGANE DRUŠTVA

Na seji IO ADS je bilo poudarjeno, da je treba do skupščine oblikovati kandidatne liste za volitve v organe ADS.

Na skupščini moramo izvoliti:

- novega predsednika izvršnega odbora;
- 7 članov izvršnega odbora;
- 3 člane nadzornega odbora;
- 6 članov častnega razsodišča (od tega so 3 redni in 3 nadomestni).

Če upoštevamo, da nekateri člani lahko ostanejo v organih še en mandat, potrebujemo 5 novih članov IO, 1 novega člana nadzornega odbora in 3 nove člane častnega razsodišča.

Da bi nam uspelo sestaviti kandidatne liste, ki jih mora pripraviti IO, vas prosimo, da nam predlagate morebitne nove kandidate najkasneje do 19. aprila 2013.

Za predlaganje si lahko pomagate z obrazcem, ki ga objavljamo na spletni strani ADS.

OB KONCU MANDATA IZVRŠNEGA ODBORA ADS

Končuje se drugi mandat delovanja Izvršnega odbora Andragoškega društva Slovenije (IO ADS), v obdobju od 2009 do 2013, ki mu je predsedoval dr. Zoran Jelenc. Na 10. seji – zadnji v tem obdobju – je predsednik podal poročilo, ob koncu poročila tudi iztočnice za delo ADS v naslednjem mandatu.

Predstavljamo skrajšano poročilo (v celoti je na voljo na spletni strani ADS).

▪ *Decentralizacija*

V tem štiriletnem obdobju je delovanje ADS že pretežno potekalo prek komisij in sekcij.

▪ *Ureditev evidence članstva in plačevanja članarine.*

Zaradi večletne neaktivnosti (neudeležba pri udejanjanju programa društva, neodzivanje na pobude in dopise društva, neplačevanja članarine) in zaradi podanih izstopnih izjav in drugih razlogov smo iz seznama članov do leta 2013 izločili 106 članov. V letu 2010 smo vpeljali možnost kolektivnega članstva in do konca leta 2012 pridobili 13 kolektivnih članov. Tako šteje ob koncu tega mandata ADS 195 članov – 182 individualnih in 13 kolektivnih; individualni člani so porazdeljeni v 4 skupine: članov, ki so zaposleni, je bilo 88, upokojujencev 29; častnih članov 18, študentov 47.

▪ *Zboljšanje sistemske ureditve izobraževanja odraslih v Sloveniji*

Vodstvo društva je na tem področju aktivno delovalo ves čas. Intenzivno smo si prizadevali vplivati zlasti na odgovorne organe Ministrstva za šolstvo in šport (MŠŠ), redno smo se udeleževali sestankov, ki jih je sklical Sektor za izobraževanje odraslih pri Direktoratu za srednje in višje šole ter izobraževanje odraslih MŠŠ; posredovali smo naša stališča glede sistemskih in drugih aktualnih vprašanj razvoja izobraževanja odraslih; dajali smo pobude in predloge za urejanje zakonodaje in nove Bele knjige o vzgoji in izobraževanju; glede upravljanja na področju izobraževanja odraslih smo izpeljali dva projekta – 'Izobraževanje odraslih v lokalni skupnosti' in 'Izobraževanje odraslih kot področje medresorskega usklajevanja' ter organizirali javno razpravo 'Kdo in kako naj upravlja izobraževanje odraslih v Sloveniji'; z ugotovitvami in predlogi na posvetu 'Andragog pri izvajanju učenja in izobraževanja odraslih s posebnimi potrebami' smo skušali spodbuditi razvoj izobraževanja pri delu z odraslimi osebami s posebnimi potrebami, ki ju zdajšnja vzgojno-izobraževalna politika ne obravnava ustrezno; poskušali smo vplivati naboljšanje vloge in položaja izobraževanja odraslih pri visokošolskem izobraževanju; spodbudili smo spremembo zakona in pravilnika o podeljevanju državnih nagrad za področje šolstva, ki ne obravnava ustrezno izobraževanja odraslih; aktivno smo sodelovali na sejah Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih. Kljub našemu nasprotovanju ukinitvi relativno samostojnega Sektorja za izobraževanje odraslih na MIZKŠ in njegovi spojitvi s Sektorjem za višje šolstvo in izobraževanje odraslih, pri tem nismo bili uspešni. Nameravano ukinitvev Andragoškega centra Slovenije in njegovo združitev v skupni inštitut za vzgojo in izobraževanje, ki smo ji odločno nasprotovali, je preprečil le predčasen padec Vlade.

▪ *Organiziranje srečanj, posvetov, konferenc in sestankov*

V obravnavanem obdobju je bilo organiziranih 10 strokovnih srečanj, izpeljane so bile 4 strokovne razprave, 3 strokovni posveti ter 2 konferenci; poleg srečanj v Ljubljani je potekala skoraj polovica (8) teh dogodkov v drugih krajih po Sloveniji.

▪ *Druge dejavnosti komisij in sekcij ADS*

- Informiranje in publicistična dejavnost: obnovljene spletne strani; e-informativno glasilo ADEES (letno izide 6 števil); obveščanje prek Novičk ACS in e-pošte.
- Skrb za odrasle osebe s posebnimi potrebami: opravljena naloga Inkluzivno izvajanje izobraževalnih programov za odrasle s posebnimi potrebami, ki omogoča izobraževalcem odraslih, da pripravijo in izpeljejo programe za to ciljno skupino; strokovni posvet 'Andragog pri izvajanju učenja in izobraževanja odraslih s posebnimi potrebami';
- Pravičnost v izobraževanju odraslih: analiza pravičnosti v izobraževanju odraslih in študija primera Pravičnost in pristranost vzgojno-izobraževalnega sistema – Programa za ciljno skupino mlajših odraslih s posebnimi potrebami. (v projektu 'Pravičnost v izobraževanju odraslih');
- Mednarodna dejavnost: vzdržujemo stike z Evropskim združenjem za izobraževanje odraslih (EAEA - European Association for Adult Education), spremljanje drugih mednarodnih dogodkov in odzivanje nanje.

- *Povezovanje z drugimi subjekti – strokovnimi in nevladnimi organizacijami – ki delujejo na področju izobraževanja in učenja odraslih ali v njihovem interesu in sodelovanje z njimi*

- *Skrb za izboljšanje finančnega in materialnega položaja društva*

Redno delovanje društva in pozitivno finančno poslovanje omogočajo predvsem izpeljava projektov (sofinancira jih MIZS, pretežno s sredstvi ESS in EC), dohodek iz članarin in donacij posameznikov iz dohodnin ter pripravljenosti članov za prostovoljno delo v korist društva. Prostore za dejavnost društva daje Andragoški center Slovenije, ki društvu tudi materialno in tehnično pomaga. ADS ima status društva, ki deluje v javnem interesu, kar je pomembno tudi za to, da mu posamezniki lahko donirajo del dohodnine.

- *Drugo*

ADS je v zadnjem mandatnem obdobju imenovalo 6 novih častnih članov društva.

Iztočnice za nadaljnje delo

1. Postopno udejanjiti stališča in predloge, ki smo jih sprejeli v prejšnjem mandatu, in sicer o upravljanju na področju izobraževanja odraslih in sistemski ureditvi izobraževanja odraslih za osebe s posebnimi potrebami.
2. Strokovne razprave in pogovori morajo postati stalnica delovanja ADS, zato bi bilo potrebno okrepiti delo Komisije za strokovne razprave in pogovore. Cilj: vsak mesec izpeljati eno strokovno srečanje članov.
3. Operacionalizirati in prenesti v prakso teoretična spoznanja in ugotovitve iz projektov 'Inkluzivno izvajanje izobraževalnih programov za odrasle s posebnimi potrebami' in 'Pravičnost pri izobraževanju odraslih', opravljenih v preteklem mandatu.
4. Nadaljevati s prizadevanji za pripravo nove zakonodaje, pri tem pa upoštevati specifičnost področja izobraževanja odraslih in uveljaviti temu ustrezno in celovito zakonsko rešitev, ki bi vključevala vsa področja izobraževanja odraslih.
5. Nadaljevati s prizadevanji za izboljšanje vloge in položaja izobraževanja odraslih pri visokošolskem izobraževanju.
6. Pripraviti in izdati publikacijo z delovnim naslovom 'Spomini slovenskih andragogov'. Gre za pričevanja izbranih predstavnikov izobraževanja odraslih in andragogike v Sloveniji o razvoju v preteklih desetletjih.
7. Nadaljevati prizadevanja za ustanovitev krovne asociacije za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Pot do te je krepitev sodelovanja med zdajšnjimi združenji na področju izobraževanja odraslih in skupno reševanje odprtih in nerešenih vprašanj, zlasti na področju systemskega urejanja izobraževanja odraslih (upravljanje, vzpostavitev omrežja javnih zavodov in javne službe za izobraževanje odraslih, financiranje itn.).
8. Nadaljevati razvijanje komisij in sekcij ADS. Spodbuditi delovanje tistih komisij in sekcij, kjer doslej dejavnosti še niso dovolj zaživele.
9. V Sekcijo za odrasle osebe s posebnimi potrebami, kjer je zdaj zastopana predvsem ciljna skupina oseb z motnjo v duševnem razvoju, je treba postopoma vključiti tudi predstavnike drugih ciljnih skupin odraslih oseb s posebnimi potrebami (telesno ovirani, slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, osebe z možganskimi poškodbami itn.).
10. Društvo mora nameniti več pozornosti razvoju družabnih dejavnosti in realizirati projekt s tega področja, npr. strokovni in študijski obisk v tujini, družabna srečanja.
11. Realizirati pobudo, da se enkrat letno organizira prireditve 'Dnevi Karla Ozvalda', kjer bodo ob izbranem strokovnem programu podeljena priznanja za posebne zasluge na področju izobraževanja odraslih in andragogike, poimenovana po slovenskem pedagogu Karlu Ozvaldu, enem pionirjev zamisli o vseživljenjskosti učenja v svetu.

12. Pridobiti nove člane ADS, ki bodo zastopali mlajše generacije andragogov in izobraževalcev odraslih v Sloveniji.
13. Nameniti več pozornosti razvijanju kolektivnega članstva ADS. Razviti dejavnosti in programe, ki bodo bolj kot doslej zadovoljevali njihove interese in potrebe.
14. Bolj približati dejavnosti društva interesom in potrebam članov in tako krepiti pripadnost članov svojemu društvu.
15. Še naprej si prizadevati, da bi se študenti andragogike in izobraževanja odraslih vključevali v ADS in dejavnosti društva. Organizacijska oblika, ki lahko to omogoči bolj kot dozdajšnja Sekcija študentov, ki smo jo zaradi neaktivnosti ukinili, je vključitev Društva študentov pedagogike na Filozofski fakulteti v ADS kot kolektivnega člana.

Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si).

PISMO ASOCIACIJ NOVEMU MINISTRU

Združenja za izobraževanje odraslih v Sloveniji - Andragoško društvo Slovenije, Zveza ljudskih univerz Slovenije, Združenje izobraževalnih institucij G.I.Z, Društvo organizacij za izobraževanje odraslih na SŠ – DOIO, Skupnost za izobraževanje odraslih Združenja srednjih šol in dijaških domov in Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje – so ob imenovanju za ministra v novi Vladi čestitale ministru dr. Jerneju Pikalu ob imenovanju za ministra za izobraževanje, znanost in šport.

V dopisu, ki so mu ga poslale, so mu zaželele, da bi uspešno vodil ministrstvo in ob tem dodale pričakovanja, da bo sorazmerno enako pozornost namenjal vsem področjem vzgoje in izobraževanja, ki sestavljajo ministrstvo, med temi tudi izobraževanju odraslih. Opozorile so ga, da je prejšnja sestava ministrstva to področje prizadela in zapostavila s svojimi organizacijskimi ukrepi, še posebej z združitvijo relativno samostojnega Sektorja za izobraževanje odraslih s Sektorjem za višje šolstvo in s tem, da je vodenje združenega Sektorja zaupalo vodji prejšnjega Sektorja za višje šolstvo.

Združenja ga seznanjajo s stališči in ugotovitvami s strokovnega posveta 'Kdo in kako naj upravlja izobraževanje odraslih v Sloveniji?', ki ga je organiziralo Andragoško društvo Slovenije dne 11. junija 2012, kjer sta med priporočili iz razprave zapisani tudi priporočili:

- (kot kratkoročen ukrep) – Resorno ministrstvo, ki je pristojno za koordiniranje upravljanja in sistemskega urejanja tudi izobraževanja odraslih, mora okrepiti položaj in zmogljivost organizacijske enote Sektor za izobraževanje odraslih, ki je na državni ravni odgovorna za izobraževanje odraslih. Sektor mora ohraniti svojo relativno samostojnost, za njegovo združitve s Sektorjem za višje strokovno šolstvo ni niti vsebinske in strokovne niti organizacijske in zakonske podlage;
- (kot dolgoročno rešitev) – Sektor za izobraževanje odraslih se organizira kot direktorat.

Na koncu pisma prosijo ministra, da sprejme predstavnike asociacij na pogovor.

(Celotno pismo je na voljo na spletni strani ADS)

Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si).

ACS OSTAJA SAMOSTOJEN

Padec Vlade Janeza Janše je prinesel olajšanje tudi vsem, ki delamo na področju izobraževanja odraslih in se zavzemamo za razvoj andragogike in izobraževanja odraslih. Zadnji mesec pred padcem Vlade je bil Vladi že predložen v odločanje sklep o ukinitvi samostojnih javnih zavodov na področju vzgoje in izobraževanja (Zavoda RS za šolstvo, Centra RS za poklicno izobraževanje, Andragoškega centra Slovenije in Šole za ravnatelje) in ustanovitvi 'Nacionalnega inštituta RS za razvoj izobraževanja'. Dogodki v politiki so Vlado prehiteli, tako da sklep in odločanje o tem ni več prišlo na dnevni red Vlade.

Tako je za zdaj uspelo ohraniti samostojnost ACS. Zasluge za to si v dobršni meri lahko pripišemo ADS in druga združenja za izobraževanje odraslih v Sloveniji, ki smo z odločnim nasprotovanjem projektu ministrstva dosegli, da je ministrstvo moralo upočasniti in odlagati udejanjanje svojega projekta.

Namera o združevanju zavodov pa gotovo ni 'zakopana' za zmeraj. Mikala je že prejšnje ministre, npr. Milan Zvera, in je na neki način v Ministrstvu za izobraževanje latentno prisotna. Njeno realizacijo še zmeraj lahko sprožijo politične odločitve, ki takšen ukrep utemeljujejo s potrebo po varčevanju.

Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si).

IZGORELOST, PREMALO RAZUMLJENA RESNIČNOST V IZOBRAŽEVANJU

Andragoško društvo Slovenije organizira v sodelovanju z Ljudsko univerzo Murska Sobota srečanje na temo 'Izgorelost, premalo razumljena resničnost v izobraževanju odraslih'.

1. Srečanje bo v prostorih Ljudske univerze Murska Sobota v četrtek, 18. aprila ob 12. uri. Trajalo naj bi 3 ure. Vsebina in ključni sodelujoči v razpravi bodo: Dr. Dušana Findeisen (Univerza za 3. življenjsko obdobje), **Je fenomen izgorelosti zgolj nevarnost ali priložnost za spremembo:** splošen pregled, tudi zgodovinsko, predstavitev ugotovitev iz študij, trenutni trendi.
2. Helidor Cvetko (Svetovalni center Maribor), **Kako prepoznati izgorelost v izobraževanju in kako ukrepati:** kakšne so posledice tega procesa za posameznika in izobraževalno ustanovo in širšo strokovno javnost; tehnike spopadanja in preventive v javnih ustanovah;
3. Mitja Perat (Inštitut za razvoj človeških virov), **Izkušnje zasebnih terapevtov s fenomenom izgorelosti:** izgorevanje pri izobraževanju odraslih; kdo išče pomoč v ustanovi; profil najbolj ogroženega odraslega; posledice tega procesa za posameznika in kako ravnajo njegovi zaposlovalci; učinki na razvoj kariere; tehnike spopadanja in preventive v zasebnih ustanovah.

Vsak izvajalec bo imel za svojo predstavitev na voljo 20 minut časa, seveda bo v nadaljevanju sodeloval tudi v razpravi. Srečanje bo moderirala dr. Petra Javrh.

Vse, ki vas tematika zanima, vabimo, da se udeležite srečanja. Vašo udeležbo lahko potrdite s prijavnico (dobite jo na spletni strani ADS), pošljete jo lahko:

- **po e-pošti** – na naslov olga.varl@acs.si bodisi svetovalno.središče@lums.si ali
- **po pošti:** Andragoško društvo Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana ali Ljudska univerza M. Sobota, Slomškova 13.

Dr. Petra Javrh (petra.javrh@acs.si).

UMRL JE COLIN TITMUS

V starosti 85 let je za posledicami možganske kapi umrl sloviti britanski andragog Colin Titmus, profesor na več univerzah v Angliji. Rojen je bil 20. aprila 1927, umrl je jeseni leta 2012.

Colin Titmus je bil eden tistih znanih andragogov, ki se je s svojim delom trdno zapisal v zgodovino andragogike in izobraževanja odraslih. Svet ga bržkone najbolj pozna po njegovem enciklopedičnem delu 'Lifelong Education for Adults: an International Handbook', ki ne manjka v nobeni resni strokovni knjižnici s področja izobraževanja (odraslih) v svetu (po podatkih iz medmrežja ga ima 417 knjižnic po vsem svetu). Njegov opus pa seveda obsega tudi številna druga pomembna dela, med temi so najvidnejša (po kronološkem zaporedju): 'Adult education in France' (1967); 'Terminology of Adult Education' (1979); 'Strategies for adult education: practices in Western Europe' (1981); 'Widening the field: continuing education in higher education' (1985); 'Continuing education in higher education: academic self-concept and public policy in three European countries' (1993); 'Adult education for independence : the introduction of university extra-mural work into British tropical Africa' (1995). Naslovi kažejo, da se je avtor teoretično ukvarjal s sistemi izobraževanja odraslih, prikazoval pa jih je primerjalno; pri tem je svojo pozornost pretežno namenjal zahodnoevropskim državam in visokošolskemu izobraževanju, zajemal pa je tudi sisteme zunaj Evrope.

Titmus nam je dobro znan tudi v Sloveniji. Sodeloval je v naši raziskavi 'Znani andragogi o andragogiki' (1992) in se udeležil znane konference v Ljubljani z naslovom 'Premislek o izobraževanju odraslih in razvoju' (1993); Ljubljano je obiskal tudi ob drugih priložnostih, bodisi kot sodelavec v projektih (npr. Tempus) bodisi kot gost Oddelka za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete. Z našo andagogiko je povezan tudi kot avtor Unescove trijezične 'Terminologije izobraževanja odraslih', ki smo jo pri nas prevedli in izdali v slovenščini.

Iz mojega osebnega stika s Titmusom naj poleg navedenega izpostavim dve vsebinsko zelo različni izkušnji. Ko sem ga poslušal na mednarodnem strokovnem posvetu leta 1979 v Kladnem pri Pragi (obravnavani so bili sistemi izobraževanja odraslih v Evropi) sem bil razočaran spričo njegove trditve, da izobraževanje odraslih sestavljajo tako različne dejavnosti, da ga tisti, ki v njih sodelujejo, bodisi izobraževalci bodisi učenci, ne morejo dojemati kot sistem, imenovan izobraževanje odraslih. Toliko bolj sem bil navdušen nad njegovo, vsebinsko povsem drugačno ugotovitvijo deset let kasneje v njegovi enciklopediji 'Lifelong Education for Adults', kjer navaja, da je izobraževanje odraslih našlo praktično in teoretično neovrgljivo utemeljitev za svoj obstoj kot področja dejavnosti in tudi kot vede v družini vzgojno-izobraževalnih ved v konceptu vseživljenjskosti učenja, saj je načelo vseživljenjskosti izobraževanja sprožilo potrebo po integraciji vseh področij vzgojno-izobraževalnega sistema (vertikalno in horizontalno), to je pospešilo idejo o izobraževanju odraslih kot koherentni celoti, po ciljih, obsegu, pomenu, potrebi po sistemski ureditvi itn. povsem primerljivi z izobraževanjem otrok in mladine. (N.d. 1989: 382).

Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si).

POROČILO REVERA O SREČI V STAROSTI IN AKCIJA AGE IS MORE

V sodelovanju z International Federation of Ageing (slov. Mednarodna zveza staranja) se agencija Revera z akcijo Age is more (slov.: starost je nekaj več) bori proti stereotipom o staranju in starosti. Ageizem (sovražnost do starosti in starejših) je v očeh Kanadčanov med

vsemi najbolj sprejeta oblika diskriminacije in tako so Kanadčane povabili, da na strani www.AgeisMore.com spoznajo pojavne oblike ageizma in se vključijo v razpravo. Rezultati? Večina Kanadčanov nad 65 let je optimistično razpoložena do starosti. Kljub temu, da mladi mislijo, da je sreča obratno sorazmerna z napredovanjem v letih, pa so starejši Kanadčani mnenja, da starejši kot je nekdo, bolj je srečen. Kaj naredi Kanadčane srečne? Dobro počutje in ravnotežje (68%), obkroženost s prijatelji in družino (62%), možnost ukvarjanja s tem, kar imajo radi (61%).

Vir: Novice U3 - 5 2013

VABILO NA POSVET: PRAVICA DO IZOBRAZBE IN POKLICNIH KVALIFIKACIJ - EU DOGODKI PO SLOVENIJI

Letos praznujemo evropsko leto državljanov. Evropska unija je leto posvetila vsem nam, EU državljanom in državljanom. V sklopu projekta **EU dogodki po Sloveniji - EU Si ti**, organiziramo več dogodkov, med drugim tudi pet večjih regionalnih posvetov.

Vljudno vabljeni na prvi večji posvet na temo **Pravica evropskih državljanov do izobrazbe in poklicnih kvalifikacij v petek, 19. aprila 2013 ob 11. uri**, ki ga organizirajo v **Velenju** - Mladinskem centru Velenje (Efenkova cesta 61a, Velenje).

Vsebina posveta:

1. del – Štipendije, poklicne kvalifikacije in programi mobilnosti

Priznavanje poklicnih kvalifikacij in štipendije 2014-2020

Irena Kuntarič Hribar, vodja Sektorja za vseživljenjsko učenje in štipendiranje, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Razprava udeležencev in strokovnjakov:

V razpravi sodelujeta: mag. Peter Cokan, vodja projekta MINVOS in mag. Alenka Lisec, ENICNARIC center Slovenija, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Programi mobilnosti in prenosi znanj med državami v prihodnosti

Borut Korada, vodja programa Vseživljenjsko učenje, Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS)

Razprava udeležencev in strokovnjakov

V razpravi sodeluje: Mojca Mihelčič, Center SOLVIT, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

2. del – Prihodnost izobraževanja in poklicev Evropske unije

Poklici prihodnosti 2014-2020, Robert Rajšter, direktor Območne službe Velenje, ZRSZ

Razprava udeležencev na temo prihodnost izobraževanja in poklicnih kvalifikacij

V razpravi sodeluje: dr. Franc Žerdin, podžupan za družbene dejavnosti, Mestna občina Velenje

Končna razprava in zaključki posveta z namenom oblikovanja konkretnih predlogov in pobud.

Udeležba na posvetu je brezplačna, vendar vas prosimo, da do 16. 4. 2013 pošljete prijavo preko spletne strani ali na elektronski naslov prijave@mreza-mama.si in potrdite udeležbo.

Hkrati vas prijazno vabijo, da sodelujete v **spletni razpravi** na temo izobraževanja in poklicnih kvalifikacij. Povezava: <http://www.eu-dogodki.si/forum/viewtopic.php?f=2&t=7>.

Ekipa Mreža MaMa

RAZPIS IZOBRAŽEVANJA: EKONOMIKA IN NAČRTOVANJE V NEPRIDOBITNIH ORGANIZACIJAH

V DOIO (Društvo organizacij za izobraževanje odraslih na SŠ) smo pripravili kratek program, ki smo ga naslovili: "**Ekonomika in načrtovanje v nepridobitnih organizacijah**", za predavateljico pa pridobili zelo dobro poznavalko te tematike poslovanja, izkušeno poslovno direktorico Cankarjevega doma univ. dipl. ekonomistko Jano Kramberger, ki je uveljavljena predavateljica te tematike na fakulteti in seminarjih, namenjenih predvsem vodjem oz. direktorjem javnih zavodov, posebej s področja kulture. Praktični del bo posebej prilagojen področju izobraževanja.

Izobraževanje bo na B.I.C. v Ljubljani, **v četrtek, 18.4. 2013 od 10.00 - 14.00 ure**
Program: **Ekonomika in načrtovanje v nepridobitnih organizacijah**

Namen: program NI namenjen računovodjem, temveč vodstvenemu kadru (ravnateljem, direktorjem SŠ, VSŠ, LU in vodjem oz. organizatorjem izobraževanja odraslih, ki so odgovorni za finančno in poslovno načrtovanje dejavnosti.

Vsebina:

1. Pridobitne in nepridobitne organizacije (razlike med pridobitnimi in nepridobitnimi organizacijami, cilji poslovanja, organizacijske oblike, ustanoviteljstvo...)
2. Javna služba in dejavnost na trgu v nepridobitnih organizacijah (kaj sodi v javno službo, omejitve pri opravljanju tržne dejavnosti, prednosti in slabosti različnih dejavnosti, računovodski in davčni vidik dvojne dejavnosti...)
3. Načrtovanje v nepridobitnih dejavnostih
 - 3.1. Vrste načrtov
 - 3.2. Finančno načrtovanje: finančni načrti, predračuni, vrste prihodkov in odhodkov oz. stroškov, viri financiranja, dinamika prilivov in odlivov, cene storitev...
4. Analize poslovanja, kazalci uspešnosti in učinkovitosti poslovanja
5. Odgovori na vprašanja udeležencev

Kotizacije ni, gradivo (fotokopije predstavitve) bodo udeleženci prejeli na seminarju. Na izobraževanje obvezno in pravočasno prijavite najkasneje do 16.4. 2013 na mail: drustvoio@gmail.com

Udeležbo zelo priporočamo, izkoristite priložnost!

Ida Srebotnik, predsednica DOIO (drustvoio@gmail.com).

2. MEDNARODNI FESTIVAL ZNANJA IN KULTURE STAREJŠIH

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) vabi, da se udeležite **2. mednarodnega festivala znanja in kulture starejših** v četrtek, 25. aprila 2013 ob 10.00 uri v Novi Gorici, na katerem bodo svoje dosežke na področju izobraževanja in ustvarjanja v kulturi predstavile UTŽO Nova Gorica, UTŽO Kras Sežana, UTŽO Faros Piran, UTŽO Ilirska Bistrica, UTŽO Ljubljana ter UTŽO Krmin in Gorica iz Italije.

Gostiteljica in soorganizatorica festivala je Univerza za tretje življenjsko obdobje Nova Gorica. Poudarek festivala z naslovom **Primorska skozi čas** je učenje in ustvarjanje

starejših na področju zgodovine, ljudskega izročila, glasbe in književnosti primorske regije.

Program festivala je na spletni strani ADS.

Alijana Šantej, UTŽO (univerza-3@guest.arnes.si).

ADEES, E-glasilo Andragoškega društva Slovenije

Uredniški odbor: dr. Zoran Jelenc, Borka Kucler, mag. Darja Zorko Mencin (odgovorna urednica)

darja.zorko@gmail.com, mag. Marija Velikonja (urednica) marija.velikonja@t-2.net

Oblikovanje naslovnice: Irena Hlede